

Κλίμακες προόδου για την εκμάθηση
πολιτισμικού γραμματισμού:

Πολιτισμικός Γραμματισμός-
Εργαλείο Προόδου

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation Programme under grant agreement No 770045.

The sole responsibility of this publication lies with the author. The European Union is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE
Faculty of Education

Αυτό το υλικό δημιουργήθηκε ως μέρος του τριετούς χρηματοδοτούμενου προγράμματος «Ορίζοντας 2020», DIALLS (Dialogue and Argumentation for Cultural Literacy Learning in Schools) αριθμός επιχορήγησης 770045.

Δημιουργήθηκε από την ομάδα του έργου στο Τμήμα Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου του Cambridge σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Jyväskylä και το Πανεπιστήμιο του Vilnius.

Fiona Maine: Υπεύθυνη
Προγράμματος

Fiona Harrison: Συντονίστρια

Anna Čermáková: Ερευνήτρια

Victoria Cook: Ερευνήτρια

Julia Peck: Ερευνήτρια

Tuuli Lähdesmäki: Υπεύθυνη Προγράμματος
για το Πανεπιστήμιο Jyväskylä

Aino-Kaisa Koistinen, Ερευνήτρια, Jyväskylä

Jūratė Baranova, Vilnius

Απρίλιος 2021

Εισαγωγή στις Κλίμακες Προόδου για την Εκμάθηση Πολιτισμικού Γραμματισμού: Εργαλείο Προόδου Πολιτισμικής Εκμάθησης

Οι κλίμακες προόδου για την εκμάθηση πολιτισμικού γραμματισμού περιλαμβάνουν δύο εργαλεία:

- Το εργαλείο εξέλιξης της πολιτισμικής μάθησης (με βάση τα υπάρχοντα πλαίσια της UNESCO, του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Oxfam)
- Το εργαλείο προόδου του διάλογου (με βάση τη βιβλιογραφία σχετικά με την ανάπτυξη της ομιλίας στην τάξη, και απεικονίζεται με παραδείγματα από τάξεις που συμμετέχουν στο έργο DIALLS 2019-2020)

Κατανόηση των εργαλείων

Το αρχικό σημείο για την κατανόηση των εργαλείων είναι η αποσαφήνιση της προσεγγίσεως του DIALLS που συμπεριλαμβάνει την προώθηση της ανοχής, της ενσυναίσθησης και της ένταξης (ως υποστηρικτική τάση για τον πολιτισμικό γραμματισμό). Στο Πρόγραμμα Εκμάθησης Πολιτισμικού Γραμματισμού (ΠΠΓ-CLLP) τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί συζητούν μεταξύ τους τις θεματικές του DIALLS που αφορούν την Κοινωνική Ευθύνη, της Συνύπαρξη και του Ανήκειν. Μαθαίνουν επίσης πώς να μιλάνε μαζί, χρησιμοποιώντας τις δεξιότητες του διαλόγου και της επιχειρηματολογίας ακούγοντας τις ιδέες του άλλου και δημιουργώντας νέες γνώσεις μέσα από την αναζήτηση συμφωνιών ή την αποδοχή πολλαπλών απόψεων.

Εργαλείο Προόδου Πολιτισμικής Εκμάθησης

Χρησιμοποιούμε τον τροχό DIALLS ως σημείο εκκίνησης για συζητήσεις ως μέρος του ΠΠΓ. Θέματα ευρείας φύσεως σχετικά με την κοινωνική ευθύνη, την συνύπαρξη και το ανήκειν, περιέχουν υποθέματα που σχετίζονται με την εκμάθηση της πολιτισμικής παιδείας. Περιβάλλονται από την ενσυναίσθηση, ένταξη και ανοχής, ως υποστηρικτικές θέσεις του πολιτισμικού γραμματισμού. Ο τροχός δείχνει κύριες εκτιμήσεις για τις πολιτισμικές αξίες, ταυτότητες, κληρονομιά, ευαισθητοποίηση και έκφραση στο επίκεντρο όλων των συζητήσεων σχετικά με τα ευρύτερα πολιτισμικά θέματα.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν υπάρχει ξεχωριστό εργαλείο προόδου για τις υποστηρικτικές θέσεις ανοχής, ενσυναίσθησης και ένταξης (SPCLL). Αντίθετα, το SPCLL αποτυπώνει τον τρόπο με τον οποίο αυτές οι διαθέσεις εμφανίζονται μέσω του διαλόγου ώστε η πρόοδος σε αυτές τις βασικές θέσεις πολιτισμικής παιδείας βρίσκονται ενσωματωμένες στο **εργαλείο προόδου διαλόγου**. Χτίζουμε περιβάλλοντα χωρίς αποκλεισμούς μέσω της συνειδητοποίησης μεταξύ μας και της ενεργού συνηγορίας μας για όλα τα μέλη μιας ομάδας. Χτίζουμε την ενσυναίσθηση καθώς ακούμε τις ιδέες του άλλου, σχετικά με το πώς και γιατί τα άτομα έχουν διαμορφώσει τις απόψεις που έχουν. Μαθαίνουμε να ανεχόμαστε την ασάφεια και να αποδεχόμαστε ότι μπορεί να υπάρχουν πολλές προοπτικές σχετικές με ένα θέμα, ακούγοντας ιδέες και αξιολογώντας τις, επιδιώκοντας τη συμφωνία ή το κοινό έδαφος, ανάλογα με την περίπτωση.

Το **εργαλείο εξέλιξης της πολιτισμικής μάθησης**, βασίζεται σε διάφορα πλαίσια, χάρτες και κλίμακες που εξετάζουν την ανάπτυξη του πολιτισμικού γραμματισμού και τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την κατανόηση που την θεμελιώνουν. Συγκεκριμένα, βασιζόμαστε στα:

[Reference Framework for Competences of Democratic Culture](#) (Vol 2 Descriptors of Competences for Democratic Culture), Council of Europe, 2018

[Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives](#), UNESCO 2015

[Education for Global Citizenship: A Guide for Schools](#), OXFAM 2015

Αυτά τα ευρέως γνωστά πλαίσια, διαφέρουν ως προς τον τρόπο με τον οποίο περιγράφουν θέματα που παρουσιάζουμε στο DIALLS, οπότε τα έχουμε συνοψίσει στο εργαλείο μας, επισημαίνοντας πώς σχετίζονται με διαφορετικές ηλικιακές ομάδες. Κάθε σελίδα υποθέματος, συνδέεται με μια σελίδα πηγών που δείχνει πώς έχουμε συγκεντρώσει το υλικό.

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στο έργο DIALLS διαπίστωσαν ότι οι ταινίες που χρησιμοποιήθηκαν στο ΠΠΓ προσέφεραν πλούσιες ευκαιρίες για συζήτηση. Μερικές φορές αυτές οι συζητήσεις πέρασαν πέρα από τα θέματα που είχαν σχεδιαστεί ως μέρος του μαθήματος, λαμβάνοντας σημαντικές κατευθύνσεις που καθοδηγούσαν τα παιδιά.

Το **εργαλείο εξέλιξης της πολιτισμικής μάθησης** έχει σχεδιαστεί για να επιλέγει τα βασικά θέματα που παρουσιάζονται σε κάθε ταινία DIALLS (τόσο αυτά που περιλαμβάνονται στο ΠΠΓ όσο και στις πρόσθετες ταινίες στη βιβλιοθήκη DIALLS) και επισημαίνουν τα είδη απόψεων που μπορεί να αναμένονται από παιδιά διαφόρων ηλικιών καθώς τα συζητούν. Αυτό είναι λοιπόν ένα εργαλείο σχεδιασμού για να σας βοηθήσει να σχεδιάσετε μαθήματα DIALLS, για να σκεφτείτε πώς τα παιδιά μπορούν να ανταποκριθούν στα διαφορετικά πολιτισμικά θέματα του DIALLS.

Το εργαλείο περιλαμβάνει επίσης παραδείγματα πολιτισμικών αντικειμένων που δημιουργήθηκαν από παιδιά ως μέρος της συμμετοχής τους στο ΠΠΓ. Αυτά δείχνουν πώς τα πολιτισμικά θέματα μπορούν να εννοηθούν με μη λεκτική έκφραση - όπως οι ταινίες και τα βιβλία που τα ενέπνευσαν.

ΘΕΜΑ DIALLS: Συνύπαρξη

Ζώντας σε ειρήνη και αμοιβαίο εμπλουτισμό βασισμένοι σε βασικά δικαιώματα, ελευθερίες και αμοιβαίο σεβασμό.

Η αλληλεπίδραση και ο διάλογος μεταξύ των μελών διαφορετικών εθνικών, θρησκευτικών και πολιτισμικών ομάδων είναι το κλειδί για την επιτυχή διαβίωση μαζί. (Συμβούλιο της Ευρώπης, Living together. Combining diversity and freedom in 21st-century Europe, 2010)

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗΣ: Γιορτή της διαφορετικότητας

Αποδεχόμενοι τις πολιτισμικές διαφορές. Αυτό περιλαμβάνει την εκμάθηση του πολιτισμού μας, ώστε να εκτιμά και να αναπτύσσει την πολιτισμική του ταυτότητα.

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Κατανοεί τη μοναδικότητα και την αξία κάθε ατόμου	Αξιολογεί θετικά και εκτιμά την πολιτιστική πολυμορφία και κατανοεί τη σημασία του αμοιβαίου σεβασμού
Είναι πρόθυμος/η να ακούσει τις ιδέες των άλλων, ακόμη και όταν διαφωνεί	Σέβεται τις διαφορετικές πεποιθήσεις, αξίες και παραδόσεις που ακολουθούν άλλοι στην κοινωνία
Δείχνει επίνωση των συναισθημάτων, των αναγκών και των ενδιαφερόντων των άλλων	Εκτιμά ότι μπορεί κανείς να μάθει πολλά από τα διάφορα υπόβαθρα και προοπτικές των άλλων
Αναγνωρίζει τις ομοιότητες και τις διαφορές με τους συνομήλικούς του/της, αλλά και σε ευρύτερα περιβάλλοντα πέρα από τη δική του/της κοινότητα	Αναγνωρίζει τις προκλήσεις και τα οφέλη του να ζει και να εργάζεται σε μια πολιτισμικά διαφορετική κοινωνία
Κατανοεί τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που φέρνει η ποικιλομορφία	Κατανοεί τις επιπτώσεις των στερεοτύπων, των προκαταλήψεων και των διακρίσεων, και πώς να τις ξεπερνά
Είναι σε θέση να καλλιεργήσει καλές σχέσεις με διαφορετικά άτομα και ομάδες	Είναι πρόθυμος/η να αμφισβητήσει προκαταλήψεις και διακρίσεις

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της ενότητας, είναι διαθέσιμες εδώ.

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ: Ανθρώπινα Δικαιώματα

Τα «δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες σε κάθε πτυχή της ζωής των ανθρώπων»
(Συμβούλιο της Ευρώπης 2010.8)

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Κατανοεί τις βασικές ανάγκες για την ανθρώπινη ζωή	Σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια κάθε ανθρώπου, και κατανοεί γιατί όλοι πρέπει να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων.
Κατανοεί τα δικαιώματα στην τάξη και το σχολείο	Κατανοεί τις υποχρεώσεις των κρατών σε σχέση με το διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων
Σέβεται τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και κατανοεί πώς για ορισμένους ανθρώπους αυτά καταπατούνται	Κατανοεί τη σχέση μεταξύ ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημοκρατίας, ειρήνης και ασφάλειας σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο
Κατανοεί πώς οι ατομικές μας επιλογές επηρεάζουν άλλους ανθρώπους και τον πλανήτη μας και, με αυτό, την ανάγκη υιοθέτησης μιας υπεύθυνης συμπεριφοράς	Κατανοεί τις τρέχουσες και ιστορικές προκλήσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ίδια την κοινότητα και κοινωνία και σε άλλες κοινότητες και κοινωνίες
Κατανοεί ποιος είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων (εκπαιδευτικοί, τοπικές και εθνικές αρχές)	Κατανοεί τις βασικές αιτίες και τον αντίκτυπο των σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ίδια την κοινότητα και την κοινωνία και σε άλλες κοινότητες και κοινωνίες
Κατανοεί μερικά από τα σημαντικότερα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη δική του κοινότητα, χώρα και σε όλο τον κόσμο	Έχει επίγνωση των διαφορετικών τρόπων δράσης για την αντιμετώπιση της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μεμονωμένα ή συλλογικά

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της υποθεματικής, είναι διαθέσιμες εδώ.

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ: Δημοκρατία

Δίνοντας στους πολίτες την ευκαιρία να συμμετάσχουν άμεσα σε διαδικαστικές και κοινωνικές διαστάσεις της λήψης αποφάσεων

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Κατανοεί τους κανόνες και τον τρόπο οργάνωσης του τοπικού περιβάλλοντος (οικογένεια, κοινότητα, σχολείο κ.λπ.)	Κατανοεί την έννοια της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων - σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο
Έχει την αίσθηση της ευγενούς άμιλλας / δικαιοσύνης	Πιστεύει στην ισότητα όλων των πολιτών ενώπιον του νόμου
Προσβάλλεται από την άδικη μεταχείριση	Κατανοεί τη σημασία και τις δομές που διασφαλίζουν τη καλή διακυβέρνηση, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία
Είναι έτοιμος να υπερασπιστεί τους άλλους	Προσβάλλεται από την αδικία, την άρνηση δικαιωμάτων, τις παραβιάσεις της δημοκρατίας
Έχει την επιθυμία να βελτιώσει τον κόσμο στον οποίο ζούμε	Μπορεί να εντοπίσει ευκαιρίες για ατομική και συλλογική δράση για το κοινό καλό / ενεργούς πολιτότητας, για την προώθηση και προστασία της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
	Αναπτύσσει δεξιότητες ενεργού πολιτότητας και είναι έτοιμος/η να αναλάβει ατομική και συλλογική δράση για το κοινό καλό / ενεργούς πολιτότητας, για την προώθηση και προστασία της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της υποθεματικής, είναι διαθέσιμες εδώ.

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ: *Ισότητα*

Επιδιώκοντας ενεργά την ισότητα, ειδικά στο καθεστώς, δικαιώματα ή ευκαιρίες

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Κατανοεί τι είναι δίκαιο και άδικο	Σέβεται τους άλλους ανθρώπους ως ίσα ανθρώπινα όντα
Αντιμετωπίζει τους άλλους δίκαια	Κατανοεί ότι όλοι οι πολίτες πρέπει να αντιμετωπίζονται ισότιμα και αμερόληπτα βάσει του νόμου
Δείχνει προθυμία να αναλάβει και να μοιραστεί	Κατανοεί τις ανισότητες εντός και μεταξύ των κοινωνιών και πώς αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου
Δείχνει προθυμία να μιλήσει εκ μέρους άλλων	Βλέπει με κριτική σκέψη τις τοπικές, εθνικές και παγκόσμιες ανισότητες
Κατανοεί ορισμένες από τις αιτίες και τις επιπτώσεις της φτώχειας και της ανισότητας στην δική του/της κοινότητα, αλλά και σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο	Κατανοεί τις ευρύτερες αιτίες και επιπτώσεις της φτώχειας, της ανισότητας και του αποκλεισμού
Προσδιορίζει ορισμένες ενέργειες που μπορούν να αναληφθούν στο σχολείο, στην τοπική κοινότητα, σε εθνικό ή παγκόσμιο επίπεδο για την αύξηση της ισότητας	Δείχνει προθυμία να συμμετάσχει σε δραστηριότητες προώθησης της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ισότητας σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της ενότητας, είναι διαθέσιμες εδώ.

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ: Αλληλεγγύη

Δρώντας ισότιμα και δίκαια από κοινού, και στα πλεονεκτήματα (δηλαδή την ευημερία) και στις επιβαρύνσεις. Αυτό προκαλεί μια αίσθηση κοινωνικής ευθύνης και συνδέεται έμμεσα με την ενσυναίσθηση.

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Μπορεί να προσδιορίσει κάποιες προσωπικές και κοινές αξίες και πώς αυτές μπορεί να διαφέρουν	Κατανοεί και σέβεται ότι οι προσωπικές και κοινές αξίες ενδέχεται να διαφέρουν από άλλες
Κατανοεί ότι οι κοινές αξίες είναι σημαντικές	Δείχνει ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη προς άλλα άτομα και κοινωνικές ομάδες
Κατανοεί τη σημασία της ατομικής και συλλογικής δράσης	Κατανοεί τη σημασία των κοινών αξιών μαθαίνοντας την ειρηνική συνύπαρξη
Διερευνά πιθανούς τρόπους ανάληψης ατομικής και συλλογικής δράσης για τη βελτίωση του σχολείου και της τοπικής κοινότητας	Κατανοεί τα οφέλη, τις ευκαιρίες και τον αντίκτυπο της ανάληψης δράσεων που μπορούν να βελτιώσουν την κοινότητα για το καλό όλων

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της ενότητας, είναι διαθέσιμες εδώ.

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ: Παγκοσμιοποίηση

Η διαδικασία αλληλεπίδρασης και ενσωμάτωσης μεταξύ ανθρώπων, εταιρειών και κυβερνήσεων παγκοσμίως.

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Κατανοεί το άμεσο και τοπικό περιβάλλον και τη σύνδεση με άλλα μέρη (π.χ. μέσω φαγητού)	Κατανοεί τις παγκόσμιες δομές και διαδικασίες διακυβέρνησης (κανόνες και νόμους, συστήματα δικαιοσύνης) και τις διασυνδέσεις τους με εθνικά και τοπικά συστήματα διακυβέρνησης
Εξοικειώνεται με ομοιότητες και διαφορές μεταξύ τόπων σε διάφορα μέρη του κόσμου, συμπεριλαμβανομένου και του δικού του περιβάλλοντος	Κατανοεί τα δικαιώματα και τις ευθύνες της πολιτότητας σε σχέση με τα παγκόσμια πλαίσια και πώς αυτά εφαρμόζονται
Κατανοεί τις παγκόσμιες συνδέσεις μεταξύ ανθρώπων και χωρών (π.χ. μέσω εμπορίου και επικοινωνιών)	Κατανοεί τις βασικές αιτίες σημαντικών τοπικών, εθνικών και παγκόσμιων θεμάτων και τη διασύνδεση τοπικών, εθνικών και παγκόσμιων παραγόντων
Κατανοεί πώς οι επιλογές και οι ενέργειες μας μπορούν να επηρεάσουν τον ευρύτερο κόσμο - θετικά και αρνητικά	Μπορεί να εξηγήσει τον αντίκτυπο που μπορεί να έχουν οι προσωπικές επιλογές, οι πολιτικές ενέργειες και τα πρότυπα κατανάλωσης, σε άλλα μέρη του κόσμου
Κατανοεί τους τύπους δράσης που μπορούν να αναληφθούν και τους τύπους δρώντων- τόσο ατομικά όσο και συλλογικά	Κατανοεί πώς άτομα και ομάδες μπορούν να αναλάβουν δράση σε θέματα τοπικής, εθνικής και παγκόσμιας σημασίας
Αναλαμβάνει δράση για τη βελτίωση του κόσμου, π.χ. στο σχολείο ή στην κοινότητα	Αναλαμβάνει δράση εις απάντηση τοπικών, εθνικών και παγκόσμιων ζητημάτων

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της ενότητας, είναι διαθέσιμες εδώ.

Πολιτισμικά Έργα

Θέμα DIALLS: Συνύπαρξη

Στο CLLP η συνύπαρξη διερευνάται μέσω έξι υποθεματικών: αποδοχή της διαφορετικότητας, αλληλεγγύη, ισότητα, δημοκρατία, ανθρώπινα δικαιώματα και παγκοσμιοποίηση. Στα σχέδια μαθήματος, αυτές οι υποθεματικές συνδέονται στενά και επιτρέπουν την εξερεύνηση των βασικών θέσεων του DIALLS: ανοχή, ενσυναίσθηση και ένταξη. Το θέμα της συνύπαρξης δημιουργεί στενούς δεσμούς με το θέμα της κοινωνικής ευθύνης.

Ο τρόπος διερεύνησης του θέματος της συνύπαρξης σε πολιτισμικά έργα, είναι πιθανό να αντικατοπτρίζει τις ηλικίες των μαθητών. Όσο μεγαλύτεροι ηλικιακά είναι οι μαθητές, τόσο πιο αφηρημένος και πολύπλευρος είναι ο τρόπος είναι πιθανό να χρησιμοποιήσουν για να επεξεργαστούν τις διάφορες πτυχές του θέματος και των υποθεματικών του, και να τους προσεγγίσουν όχι μόνο από την άποψη του «ΕΓΩ» αλλά και από εκείνη των άλλων. Τα έργα μπορεί να εμφανίζουν τις ακόλουθες προσεγγίσεις για την κατανόηση και την εξερεύνηση της συνυπάρξεως:

- Στα πολιτισμικά έργα, οι μαθητές μπορούν να επικεντρωθούν στην υλική κουλτούρα και να την εξερευνήσουν ως δείκτη συνύπαρξης με διαφορετικούς ανθρώπους, που έχουν διαφορετικές συνήθειες, παραδόσεις και καθημερινές ρουτίνες. Κατ' αυτή την προσέγγιση, η εστίαση δεν βρίσκεται στην διαφορετικότητα των ανθρώπων και την αλληλεπίδρασή τους, αλλά σε διάφορα είδη και προϊόντα που ανήκουν σε αυτούς τους ανθρώπους και στα φυσικά περιβάλλοντα στα οποία ζουν και εργάζονται.
- Αντί για, ή εκτός από την υλική κουλτούρα, οι μαθητές μπορούν να εξερευνήσουν τη συνύπαρξη μέσω της απεικόνισης της αλληλεπίδρασης και κοινών δραστηριοτήτων μεταξύ διαφορετικών ανθρώπων. Σε αυτά τα έργα, ομάδες ανθρώπων απεικονίζονται συνήθως σε διάφορες δραστηριότητες αναψυχής και σε περιβάλλοντα ελεύθερου χρόνου που περνούν χρόνο μαζί. Τα έργα μπορεί να παρουσιάζουν διαφορετικούς τρόπους ζωής και εθνικό υπόβαθρο αυτών των ανθρώπων.
- Η εξέταση της συνυπάρξεως μπορεί όχι μόνο να ασχολείται με πραγματικές δραστηριότητες και περιβάλλοντα. Οι μαθητές μπορούν επίσης να εξετάσουν το θέμα μέσω φανταστικών τοποθεσιών και καταστάσεων όπου η αλληλεπίδραση συμβαίνει με φανταστικούς άλλους - είτε είναι άνθρωποι ή μη ανθρώπινα πλάσματα.
- Οι μαθητές μπορούν να εξερευνήσουν στα έργα τις έννοιες της συνύπαρξης μέσω της δικής τους εμπειρίας και προοπτικής, απεικονίζοντας τους εαυτούς τους στις δραστηριότητες και τα περιβάλλοντα που είναι κοντά ή σημαντικά για αυτούς στην καθημερινή τους ζωή. Κατ' αυτή την προσέγγιση, η προοπτική του «ΕΓΩ» καθορίζει την αλληλεπίδραση με άλλους καθώς και το περιβάλλον όπου συμβαίνει η αλληλεπίδραση.
- Οι μαθητές μπορούν επίσης να προσεγγίσουν την εξέταση της συνύπαρξης από την σκοπιά του «εμείς». Σε αυτά τα έργα, βασικός παράγοντας είναι μια ομάδα ανθρώπων των οποίων οι εσωτερικές διαφορές παρουσιάζονται μέσα από την πληθώρα δραστηριοτήτων που ασκούν στην καθημερινή τους ζωή. Όταν εξηγούν το περιεχόμενο των έργων στους τίτλους, οι μαθητές, υπό αυτή την οπτική, είναι σε θέση να εξαγάγουν διάφορα αφηρημένα συμπεράσματα. Για παράδειγμα, τα άτομα στα έργα εξηγούνται ως να σχηματίζουν μια κοινότητα στην οποία ο μαθητής συμπεριλαμβάνει επίσης τον εαυτό του. Στους τίτλους, η διαφορά μπορεί να θεωρηθεί ως βασική ουσία της κοινωνικής ζωής.
- Επιπλέον, οι μαθητές μπορούν να ασχοληθούν με τη συνύπαρξη μέσω της εξερεύνησης των συναισθημάτων άλλων ανθρώπων και ζώων. Αυτά τα έργα και οι τίτλοι τους μπορεί να δείχνουν αλληλεγγύη και ενσυναίσθηση για όλα τα ζωντανά όντα, και σεβασμό και φροντίδα για τη φύση. Μπορούν επίσης να υπογραμμίσουν τη βούληση να ενεργούν από κοινού με ανθρώπους και μη, για να βοηθήσουν άλλους που μπορεί να αντιμετωπίσουν δυσκολίες ή χρειάζονται προστασία ή υποστήριξη.

Η δημιουργία έργων λειτουργεί ως μια πράξη μέσω της οποίας οι μαθητές μπορούν να ανανεώσουν και να μεταδώσουν, αλλά επίσης να μεταμορφώσουν και να επαναπροσδιορίσουν κοινωνικούς και πολιτισμικούς κανόνες και θέσεις, όπως ρόλους του φύλου και πολιτισμικά στερεότυπα. Ο εκπαιδευτικός έχει μεγάλη

ευθύνη να αναγνωρίσει πώς οι μαθητές του/της αντιμετωπίζουν τέτοιους κανόνες και θέσεις ως μέρος της ιδέας της συνύπαρξης, και να θέσουν κοινά θέματα συζητήσεως για κατανόηση τους.

Παραδείγματα έργων από την Εικονική Συλλογή

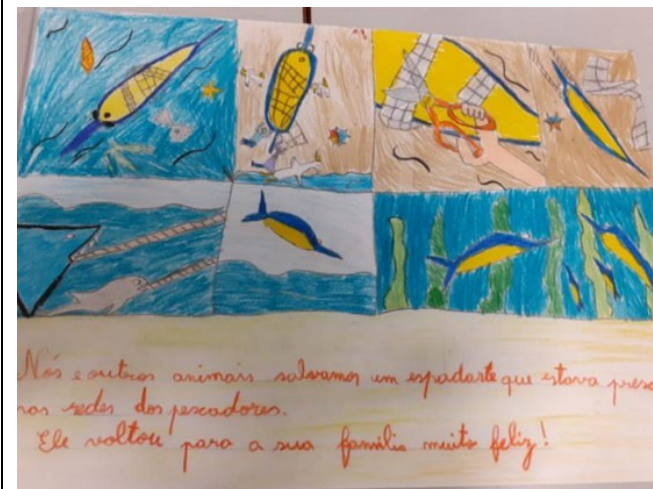
ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΠΩΛΗΣΗΣ ΜΕ ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
Εμπνευσμένο από: Στην Αγορά [Naar de Markt] Ηλικία: 4-7 ετών
Χώρα: Κύπρος
Βασικά θέματα: Συνύπαρξη, Ανήκειν, Αποδοχή της Διαφορετικότητας
ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ;
Το αντικείμενο αφορά ένα περίπτερο πώλησης σε μια αγορά, που πουλάει παραδοσιακά κυπριακά προϊόντα (καλάθια και πήλινες κανάτες).

ΖΩΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ
Εμπνευσμένο από: Εκκεντρική πόλη [Excentric City]
Ηλικία: 12-15 ετών Χώρα: Λιθουανία
Βασικά θέματα: Συνύπαρξη, Γιορτή της Διαφορετικότητας
ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ;
Δημιουργήσαμε ένα Iperello που δείχνει την καθημερινή ζωή. Σε κάθε σελίδα του βιβλίου απεικονίζεται η καθημερινή μας ρουτίνα. Μερικοί από εμάς θέλουν να είναι με φίλους, κάποιιοι να περνούν χρόνο στη φύση, σε κάποιους άλλους αρέσει να τραγουδούν και να παρακολουθούν ινδικούς χορούς.

Η ΔΙΑΣΩΣΗ
Εμπνευσμένο από: Ξαφνικά [Out of the blue]
Ηλικία: 8-11 ετών Χώρα: Πορτογαλία
Βασικά θέματα: Συνύπαρξη, Αλληλεγγύη

ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ;
Η σειρά κόμικς παρουσιάζει ένα γιγαντιαίο καλαμάρι που βγήκε στην παραλία επειδή πιάστηκε σε δίχτυα. Στην παραλία, τα ζώα και τα παιδιά που ήταν στην παραλία, συγκεντρώθηκαν εκεί για να το σώσουν. Όλοι συνεργάστηκαν στη διάσωση του ζώου, επιστρέφοντάς το στο φυσικό του περιβάλλον. Αυτή η σειρά κόμικς τονίζει ότι η δράση ήταν συνεργατική και ότι όλοι είχαν διαφορετικό ρόλο στην διάσωση. Μπορούμε όλοι να συνεργαστούμε για να λύσουμε ένα πρόβλημα.

ΘΕΜΑ DIALLS: Κοινωνική Ευθύνη

Ευθύνη που υπερβαίνει το ατομικό καθήκον και επεκτείνει την κατανόησή της με μια κοινωνική διάσταση. Βασίζεται στη συνεργασία μεταξύ ανθρώπων και κοινοτήτων, στην ενεργό συμμετοχή, στην κοινωνική αλληλεπίδραση και την κοινωνία, καθώς και στην άσκηση των κοινωνικών και πολιτικών ικανοτήτων . (DIALLS, Πλαίσιο Πολιτισμικής Ανάλυσης).

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ: Αειφόρος Ανάπτυξη

Αυτό σχετίζεται με κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα και ορίζεται ως η « κάλυψη των αναγκών των σημερινών γενεών χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες» (δηλαδή εξασφάλιση καλύτερης ποιότητας ζωής για όλους, τώρα και για τις επόμενες γενιές) . Μια πτυχή της αειφόρου ανάπτυξης είναι και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Μπορεί να εκτιμήσει και να φροντίσει για τα έμβια όντα και το δικό του περιβάλλον	Ανησυχεί για τις επιπτώσεις του τρόπου ζωής των ανθρώπων και του πλανήτη, και κατανοεί την ανάγκη για υπεύθυνη κατανάλωση
Αρχίζει να εκτιμά τους πόρους και μαθαίνει να μην τους σπαταλά	Κατανοεί τις βασικές αιτίες και τη διασύνδεση σημαντικών τοπικών, εθνικών και παγκόσμιων θεμάτων, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου των κυβερνήσεων, των επιχειρήσεων, των ΜΚΟ και των πολιτών
Κατανοεί τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις των ενεργειών των ανθρώπων (συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών επιλογών) σε άλλους και στο περιβάλλον	Κατανοεί τις ευρύτερες αιτίες και επιπτώσεις της περιβαλλοντικής καταστροφής
Γνωρίζει βασικές πληροφορίες για την κλιματική αλλαγή (αιτίες και επιπτώσεις)	Έχει την αίσθηση ευθύνης για τις δικές του ενέργειες έναντι του περιβάλλοντος και εξετάζει συνεχώς ποιες αλλαγές θα μπορούσαν να συνδράμουν στην προστασία του περιβάλλοντος
Κατανοεί βασικά τοπικά, εθνικά και παγκόσμια περιβαλλοντικά ζητήματα και αρχίζει να σκέφτεται πώς αυτά μπορούν να συνδέονται	Κατανοεί τους τρόπους με τους οποίους οι πολίτες και οι κυβερνήσεις μπορούν να συμβάλουν στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της υποθεματικής, είναι διαθέσιμες εδώ.

Αναλαμβάνει δράση για την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής των ανθρώπων σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο

Είναι πρόθυμος να εμπλέξει υπεύθυνους λήψης αποφάσεων και να συμμετάσχει σε εκστρατεία για τη μείωση των περιβαλλοντικών καταστροφών και της κλιματικής αλλαγής

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της υποθεματικής, είναι διαθέσιμες εδώ.

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ: Πολιτότητα

Όντας μέλος μιας χώρας και έχοντας δικαιώματα και ευθύνες εξαιτίας αυτής. Η πολιτότητα συνδέεται με την ανοχή και τη δημοκρατία, με την ενεργό πολιτότητα να ορίζεται ως «οικοδόμηση μιας ανοιχτής και δημοκρατικής κοινωνίας» (Συμβούλιο της Ευρώπης και EC 2015, 25)

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Κατανοεί γιατί έχουμε κανόνες και ευθύνες και γιατί μπορεί να αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου	Κατανοεί ότι όλοι πρέπει να αναγνωρίζουν τις θεμελιώδεις ελευθερίες κάθε ανθρώπου
Κατανοεί τις βασικές δομές και συστήματα του σχολείου, της κοινότητας, τοπικής, εθνικής και παγκόσμιας διακυβέρνησης και πώς αυτά αλληλοσυνδέονται και αλληλεξαρτώνται	Κατανοεί το κράτος δικαίου σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο
Κατανοεί ότι όλοι πρέπει να αντιμετωπίζονται δίκαια	Κατανοεί ότι όλοι οι πολίτες πρέπει να αντιμετωπίζονται ισότιμα και αμερόληπτα
Κατανοεί τι σημαίνει να είσαι πολίτης μιας χώρας και τις πολιτικές υποχρεώσεις που συνεπάγονται	Γνωρίζει τους παράγοντες που διευκολύνουν ή παρεμποδίζουν την πολιτότητα και την ενεργό συμμετοχή σε παγκόσμιο, εθνικό και τοπικό επίπεδο
Κατανοεί πώς το να είσαι πολίτης μιας χώρας σχετίζεται με το ευρύτερο παγκόσμιο πλαίσιο	Κατανοεί πώς οι παγκόσμιες δομές διακυβέρνησης αλληλοεπιδρούν με εθνικές και τοπικές δομές και διερευνά την παγκόσμια πολιτότητα
Δείχνει προθυμία να σηκωθεί και να μιλήσει για άλλους, να υπερασπιστεί τα δικαιώματά τους	Κατανοεί τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους οι πολίτες μπορούν να επηρεάσουν την πολιτική

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της υποθεματικής, είναι διαθέσιμες [εδώ](#).

Δείχνει προθυμία να σηκωθεί και να μιλήσει για άλλους προς υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους.

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της υποθεματικής, είναι διαθέσιμες εδώ.

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ: Κοινωνική και πολιτική επάρκεια

Αυτές περιλαμβάνουν την προσωπική, διαπροσωπική και διαπολιτισμική ικανότητα και καλύπτουν όλες τις μορφές συμπεριφοράς που παρακινούν τα άτομα να συμμετέχουν με αποτελεσματικό και εποικοδομητικό τρόπο στην κοινωνική και επαγγελματική ζωή, και ιδίως σε ολόένα και πιο διαφορετικές κοινωνίες, και στην επίλυση των συγκρούσεων όπου είναι απαραίτητο. Η πολιτική επάρκεια, εξοπλίζει τα άτομα να συμμετέχουν πλήρως στη ζωή των πολιτών, με βάση τη γνώση των κοινωνικών και πολιτικών εννοιών και δομών και τη δέσμευση για ενεργό και δημοκρατική συμμετοχή (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2006)

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Κατανοεί την ανάγκη για κανόνες στην τοπική κοινότητα (σχολείο, οικογένεια, χωριό ή πόλη) και πώς αυτοί μπορούν να μας βοηθήσουν	Κατανοεί τις δομές διακυβέρνησης και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, και τις διαφορές και διασυνδέσεις μεταξύ χωρών και περιοχών
Κατανοεί πώς να συμμετάσχει στη δημιουργία και την αλλαγή κανόνων στο σχολείο ή με φίλους ή οικογένεια	Προληπτικά είναι ενήμερος για θέματα πολιτών
Κατανοεί τα βασικά στοιχεία της διακυβέρνησης - οικογένεια, σχολείο, τοπική κοινότητα, χώρα	Είναι διατεθειμένος/η να αναλάβει δράση για να κάνει την κοινότητα ένα καλύτερο μέρος και να βελτιώσει την κατάσταση άλλων ανθρώπων στην κοινότητα
Συμμετέχει συνεργατικά σε ομαδικές δραστηριότητες και διασφαλίζει ότι όλοι συμπεριλαμβάνονται	Συμμετέχει στη συλλογική λήψη αποφάσεων
Προσπαθεί να λύσει προβλήματα και να επιλύσει συγκρούσεις, ακούγοντας τους άλλους και κατανοώντας τις απόψεις τους	Είναι διατεθειμένος/η να υπερασπιστεί τους άλλους όταν αποκλείονται ή παραβιάζονται τα δικαιώματά τους
Κατανοεί τη σημασία της ατομικής και συλλογικής δράσης	Βοηθά στην επίλυση των συγκρούσεων μέσω της ενσυναίσθησης των διαφορετικών απόψεων και πολιτισμικών κανόνων
Συμμετέχει σε μια δραστηριότητα για τη βελτίωση του κόσμου στον οποίο ζούμε	Μπορεί να διακρίνει την προσωπική από τη συλλογική ταυτότητα και να καλλιεργήσει την αίσθηση του ανήκειν σε μια κοινή ανθρωπότητα

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της ενότητας, είναι διαθέσιμες εδώ.

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ: Ενεργός Συμμετοχή

Αναφέρεται στη συμμετοχή του ατόμου σε σχέση με την πολιτότητα, πολιτική, κοινωνική, οικονομική, νομική και πολιτισμική σφαίρα της κοινωνίας.

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Δείχνει προθυμία να αλληλεπιδράσει με άλλους δίκαια και χωρίς αποκλεισμούς	Συμμετέχει σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων στην κοινότητά του
Δείχνει προθυμία να συμμετάσχει σε δραστηριότητες εντός και εκτός της τάξης	Υποστηρίζει και ενθαρρύνει ενεργά άλλους να συμμετάσχουν
Προσπαθεί ενεργά να διασφαλίσει ότι όλοι συμπεριλαμβάνονται	Λαμβάνει υπόψιν τις συνέπειες των ενεργειών πριν ενεργήσει
Κατανοεί ότι οι επιλογές και οι ενέργειές μας έχουν συνέπειες - τόσο θετικές όσο και αρνητικές - για τον κόσμο στον οποίο ζούμε	Είναι σε θέση να προσδιορίσει τα οφέλη, τις ευκαιρίες και τον αντίκτυπο της ενεργού πολιτότητας
Συνεργάζεται με άλλους στην κοινότητα του, για θέματα που αφορούν την καθημερινότητα και την κοινότητα	Είναι σε θέση να προσδιορίσει τα είδη ενεργειών που μπορούν να αναληφθούν για βελτίωση της κοινότητας
Κατανοεί τα βασικά για τον τρόπο διακυβέρνησης της χώρα και περιοχής του	Μπορεί να προσδιορίσει τους παράγοντες που συμβάλλουν στην επιτυχία και παράγοντες που περιορίζουν την επιτυχία της ατομικής και συλλογικής δράσης
	Μπορεί να καθορίσει τους ρόλους και τις υποχρεώσεις των ατόμων και των ομάδων που δρούν

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της ενότητας, είναι διαθέσιμες εδώ.

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ: Συνεργασία

Συνεργασία για το κοινό καλό. Αυτό συμβαίνει σε διάφορα επίπεδα, από άτομα μέχρι χώρες.

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Παίζει και λειτουργεί συνεργατικά και δίνει το λόγο στους άλλους	Δεσμεύεται για την πρόωση και προστασία της προσωπικής και συλλογικής ευημερίας
Συμπεριφέρεται με τρόπους και διπλωματία	Μπορεί να συνεργαστεί αποτελεσματικά και με σεβασμό με άλλα άτομα, δημιουργώντας θετικές σχέσεις
Λειτουργεί συνεργατικά για την επίλυση προβλημάτων ή την επίτευξη στόχων	Δείχνει ευαισθησία σε διαφορετικές προοπτικές και πολιτισμικούς κανόνες κατά τη διαχείριση διαφορετικών απόψεων ή συγκρούσεων
Χρησιμοποιεί τη γνώση των άλλων για την επίλυση προβλημάτων και συμβιβασμών	Κατανοεί τους παράγοντες που συμβάλλουν στην επιτυχία και περιορίζουν την επιτυχία της ατομικής και συλλογικής δράσης
Κατανοεί τη σημασία της ατομικής και συλλογικής δράσης και συμμετέχει στην κοινοτική εργασία	Συμμετέχει και συνεργάζεται σε έργα που αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της υποθεματικής, είναι διαθέσιμες εδώ.

Πολιτισμικά Έργα:

ΘΕΜΑ DIALLS THEME: Κοινωνική Ευθύνη

Στο Πρόγραμμα Εκμάθησης Πολιτισμικής Παιδείας, η κοινωνική ευθύνη διερευνάται μέσω πέντε ενότητων: κοινωνική και πολιτική επάρκεια, πολιτότητα, ενεργός συμμετοχή, συνεργασία και αειφόρος ανάπτυξη / κλιματική αλλαγή. Στα σχέδια μαθήματος, αυτές οι ενότητες, συνδέονται στενά. Το θέμα της κοινωνικής ευθύνης δημιουργεί στενούς δεσμούς με το θέμα της συνύπαρξης.

Η κοινωνική ευθύνη μπορεί να γίνει κατανοητή με διάφορους τρόπους. Αυτές οι έννοιες αντικατοπτρίζουν τις ηλικίες των μαθητών, αλλά επηρεάζονται επίσης από το πολιτισμικό κείμενο μέσω του οποίου διερευνάται το θέμα στα μαθήματα. Στα πολιτισμικά κείμενα, η κοινωνική ευθύνη αντιμετωπίζεται σε διάφορα πλαίσια, από την καθημερινή ζωή των παιδιών στο σπίτι και το σχολικό περιβάλλον τους, μέχρι διάφορους αγώνες που αντιμετωπίζουν τα άγρια ζώα στη φύση. Τα πολιτισμικά έργα μπορεί να δείχνουν τις ακόλουθες προσεγγίσεις στο θέμα:

- Στα έργα, οι μαθητές μπορούν να προσεγγίσουν την κοινωνική ευθύνη από την άποψη του «ΕΓΩ», δίνοντας έμφαση στην ατομική διάσταση της ευθύνης, κάνοντας τους άλλους να αισθάνονται ότι συμπεριλαμβάνονται και ότι είναι μέρος μιας κοινότητας. Σε αυτήν την προσέγγιση, το επίκεντρο είναι ο μαθητής και η δράση του, ενώ για την κοινωνική διάσταση και αλληλεπίδραση σε μια ευρύτερη κοινότητα, δίνεται λιγότερη προσοχή.
- Η κοινωνική ευθύνη μπορεί επίσης να προσεγγιστεί με πιο διαδραστικό τρόπο, επιδεικνύοντας κοινή δράση και διάλογο μεταξύ του «ΕΓΩ» και του άλλου. Σε αυτήν την προσέγγιση, η αλληλεπίδραση μεταξύ «ΕΓΩ» και του άλλου, βασίζεται στην αμοιβαιότητα. Αυτή η αλληλεπίδραση μπορεί επίσης να διερευνηθεί ως μέρος μιας ευρύτερης κοινότητας, όπως μια ομάδα φίλων, τάξης ή σχολείου, καθώς και των κοινωνικών σχέσεων και των δικτύων τους. Σε αυτά τα αντικείμενα και τους τίτλους τους, το «ΕΓΩ» μπορεί, για παράδειγμα, να διδάξει σε ένα άλλο άτομο τους κανόνες ενός παιχνιδιού για να του επιτρέψει να παίξει με ολόκληρη την τάξη.
- Στα έργα, η κοινωνική ευθύνη μπορεί επίσης να προσεγγιστεί ως συλλογική προσπάθεια και κοινό καθήκον, δίνοντας έμφαση στη δύναμη και τη δυνατότητα του «εμάς» ως συλλογικής ομάδας που επηρεάζει κοινά ζητήματα και περιβάλλον. Σε αυτήν την προσέγγιση, στο «εμείς» θεωρούμε ότι μπορούμε να δράσουμε μαζί για να βελτιώσουμε τη ζωή «μας» μας και τις συνθήκες μιας τοπικής και παγκόσμιας κοινότητας.
- Όταν η διερεύνηση της κοινωνικής ευθύνης βασίζεται σε πολιτισμικά κείμενα που αφορούν την αειφόρο ανάπτυξη και την κλιματική αλλαγή, η ιδέα της κοινωνικής ευθύνης επεκτείνεται για να καλύψει την ευθύνη των ανθρώπων για τη Γη. Σε αυτά τα έργα, οι μαθητές μπορούν, ωστόσο, να διερευνήσουν την κοινωνική ευθύνη από ανθρωποκεντρική άποψη, εστιάζοντας κυρίως στους ανθρώπους και στις ανάγκες τους. Αυτά τα αντικείμενα μπορεί να δείχνουν την ευθύνη για τα ζώα και τη φύση και να αναζητούν την αρμονία μεταξύ ανθρώπων και μη ανθρώπων, αλλά η προσέγγισή τους μπορεί να βασίζεται στην τοποθέτηση των ανθρώπων στο επίκεντρο της δράσης. Σε αυτήν την προσέγγιση, τα ζώα μπορεί να πάρουν ανθρωπινή μορφή και να αντιμετωπίζονται ως αντικείμενα προς χρήση για τον άνθρωπο.
- Η ευρεία «πλανητική» κατανόηση της κοινωνικής ευθύνης θα μπορούσε να προσεγγιστεί στα έργα και με οικολογική άποψη, δίνοντας έμφαση στην οικολογική ηθική και την ευθύνη όλων για τις προσπάθειες σωτηρίας του πλανήτη μας για το μέλλον. Σε αυτά τα αντικείμενα, οι μαθητές μπορούν να διερευνήσουν διαφορετικές λύσεις για το πώς να λύσουν διάφορα περιβαλλοντικά προβλήματα και να προωθήσουν τη βιωσιμότητα.

Η κοινωνική ευθύνη βασίζεται σε κοινή δράση και συνεργασία μεταξύ ανθρώπων και κοινοτήτων, τόσο σε τοπικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Το καθήκον του

εκπαιδευτικού είναι να εξοικειώσει τους μαθητές με την κοινωνική διάσταση της έννοιας και να τονίσει τον ρόλο όλων προς αυτήν. Η κοινωνική ευθύνη ως φροντίδα για την κοινότητα, κοινόχρηστο περιβάλλον και τη Γη, δεν μπορεί να ανατεθεί ή να μεταφερθεί σε τρίτους.

Παραδείγματα αντικειμένων από την Εικονική Συλλογή

ΒΟΗΘΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΜΠΑΜΠΑ

Εμπνευσμένο από: Scribble

[خربشة] Ηλικία: 4-7 ετών

Χώρα: Ηνωμένο Βασίλειο

Βασικά θέματα: Κοινωνική Ευθύνη, Συνεργασία

ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ;

Η εμπειρία ενός παιδιού από την απαγόρευση διακίνησης (Lockdown), προσπαθώντας να είμαστε υπεύθυνοι και να συνεργαζόμαστε με άλλους. Στα παιδιά δόθηκε η ελευθερία να ζωγραφίσουν μια εικόνα για την εμπειρία τους από το απαγορευτικό (Lockdown) και πώς μπορούσαν να εργαστούν υπεύθυνα και σε συνεργασία με άλλα μέλη της οικογένειάς τους

ΠΟΛΗ DIALLS

Εμπνευσμένο από: Ο ελέφαντας και το Ποδήλατο [Le Vélo de l'éléphant]

Ηλικία: 8-11 ετών

Χώρα: Πορτογαλία

Βασικά θέματα: Κοινωνική ευθύνη, κοινωνική και πολιτική επάρκεια

ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ;

Αναγνωρίζοντας την ενεργή ευθύνη που έχουμε όλοι στην κοινωνία. Το πολιτισμικό έργο δημιουργήθηκε μετά από μια ενεργή συζήτηση μεταξύ δύο τάξεων, στο τέλος της οποίας και οι δύο δάσκαλοι πρότειναν στα παιδιά την ιδέα της οικοδόμησης μιας πόλης που θα απεικονίζει την αφήγηση της ταινίας και που θα μπορούσε επίσης να είναι μια απεικόνιση της κοινωνίας μας.

ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΝΕΟ ΠΑΡΚΟ

Εμπνευσμένο από: Σκαντζόχοιροι και η πόλη [Igel und die Stadt]

Ηλικία: 8-11 ετών Χώρα:

Ισραήλ

Βασικά θέματα: Κοινωνική ευθύνη, κοινωνική και πολιτική επάρκεια

ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ;

Σχεδιάζοντας ένα πάρκο για την κοινότητα. Το πολιτισμικό έργο αναφέρεται στην ιδέα της δημιουργίας εγκαταστάσεων που αρέσουν σε όλους. Στο πολιτισμικό έργο εξετάζονται όλες οι προτάσεις της κοινότητας για την κατασκευή του πάρκου. Το πάρκο θα χρησιμοποιηθεί τόσο από ανθρώπους όσο και από ζώα. Υπάρχει ένα μέρος για φυτά στο πάρκο.

ΘΕΜΑ DIALLS: *Ανήκειν*

Ένα μέσο κατανόησης της ιδιότητας του μέλους σε κοινές κοινότητες (π.χ. οικογένειες, σχολεία, κλαμπ, περιοχές) ή το αίσθημα του ανήκειν σε μια κοινότητα. Αυτό εμπεριέχει πολιτισμικές κληρονομίες, τις εκφράσεις των τρόπων διαβίωσης που αναπτύχθηκαν από μια κοινότητα και πέρασαν από γενιά σε γενιά, και την αίσθηση μιας κοινής κληρονομιάς, καθώς και τις κοινές αφηγήσεις που διαμορφώνουν μια συγκεκριμένη κοινότητα, όπως μορφές εθελούσιας και αναγκαστικής μετανάστευσης.

Πρωτεύων	Δευτερεύων
Έχει την αίσθηση του ανήκειν στο τοπικό περιβάλλον (οικογένεια, σχολείο και κοινότητα) και κατανοεί την αξία των σχέσεων με άλλους	Έχει την αίσθηση του ανήκειν τόσο στις τοπικές όσο και στις παγκόσμιες κοινότητες
Μπορεί να εντοπίσει και να περιγράψει τις διάφορες ομάδες στις οποίες ανήκει και πώς η κοινότητά του/της ταιριάζει με τον ευρύτερο κόσμο	Μπορεί να διακρίνει την προσωπική και συλλογική ταυτότητα και διάφορες κοινωνικές ομάδες
Έχει την αίσθηση του εαυτού και της μοναδικής προσωπικής ταυτότητας μέσα σε αυτές τις ομάδες	Μπορεί να περιγράψει τις ομοιότητες και τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων στις τοπικές και ευρύτερες κοινότητές τους
Μπορεί να περιγράψουν τον τρόπο με τον οποίο ζει στον πολιτισμό του/της στην τοπική του/της κοινότητα	Έχει αναπτύξει τις διαπροσωπικές δεξιότητες για επικοινωνία εντός και εκτός της κοινότητας του/της
Μπορεί να περιγράψει κάποιες ομοιότητες και διαφορές εντός και μεταξύ πολιτισμών και κοινωνιών	Κατανοεί γιατί η διατήρηση και ο εορτασμός πολιτισμικών παραδόσεων είναι σημαντικά για την ανάπτυξη προσωπικών, ομαδικών και εθνικών ταυτοτήτων
Μπορεί να αναλογιστεί σχετικά με την έννοια του ανήκειν	Κατανοεί τους τρόπους με τους οποίους οι πολιτισμικές ομάδες και οι ταυτότητες μπορούν να αλλάξουν με την πάροδο του χρόνου, για παράδειγμα μέσω της μετανάστευσης
Κατανοεί γιατί η διατήρηση και η αποδοχή των πολιτισμικών παραδόσεων, είναι σημαντική για την ανάπτυξη προσωπικών, ομαδικών και εθνικών ταυτοτήτων	Κατανοεί γιατί οι κοινές αξίες είναι σημαντικές για την ειρηνική συνύπαρξη

Πληροφορίες σχετικά με τις πηγές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη αυτής της ενότητας, είναι διαθέσιμες εδώ.

Πολιτισμικά Έργα: ΘΕΜΑ

DIALLS: Ανήκειν

Στο Πρόγραμμα Εκμάθησης Πολιτισμικής Παιδείας, το ανήκειν διερευνάται μέσω της υποθεματικής του σπιτιού. Στα σχέδια μαθήματος, το ανήκειν και το σπίτι αντιμετωπίζονται ως στενά συνδεδεμένα. Το αίσθημα του να έχεις ένα σπίτι και να είσαι στο σπίτι, ένα αίσθημα για ένα ασφαλές μέρος γεμάτο οικειότητα, άνεση και συναισθηματική σύνδεση, είναι τόσο η οικεία διάσταση αλλά ταυτόχρονα και μια κοινωνικά κοινή πτυχή της αίσθησης του ανήκειν. Στα σχέδια μαθήματος, το θέμα του ανήκειν συνδέεται στενά με την εξερεύνηση των βασικών θέσεων του DIALLS: την ανοχή, ενσυναίσθηση και ένταξη.

Στα πολιτισμικά έργα, η έννοια του ανήκειν μπορεί να εκφραστεί με διάφορους τρόπους. Από τη μία πλευρά, αυτές οι έννοιες μπορούν να βασίζονται στις απόψεις των μαθητών για το δικό τους σπίτι και την κοινωνική τους θέση σε ένα μέρος που αισθάνονται συνδεδεμένοι. Από την άλλη πλευρά, οι έννοιες μπορεί να αντικατοπτρίζουν γενικότερα τις ιδέες του σπιτιού και του ανήκειν που δημιουργούνται από το πολιτισμικό κείμενο που χρησιμοποιήθηκε σε αυτά τα μαθήματα. Τα πολιτισμικά έργα και οι τίτλοι τους, μπορεί να δείχνουν τις ακόλουθες προσεγγίσεις στο θέμα:

- Στα έργα, οι μαθητές μπορούν να ασχοληθούν με το ανήκειν μέσα από συνδέσεις του χώρου. Το εύρος αυτών των συνδέσεων μπορεί να φτάσει από τη μακρο-κλίμακα έως τη μικρο-κλίμακα συμπεριλαμβανομένων για παράδειγμα, των ακόλουθων, θέσεων, τοποθεσιών: η Γη, πολλές χώρες, μια χώρα καταγωγής, πόλη ή χωριό, επαρχία ή οδός, το φυσικό περιβάλλον στην περιοχή που ζει κάποιος ή στην αυλή γύρω από το σπίτι ενός ατόμου, το σπίτι και το δικό του δωμάτιο ή το δικό του χώρο στο σπίτι. Αυτές οι αντιλήψεις του χώρου του ανήκειν, συνδέονται με διάφορες κοινωνικές έννοιες που ο μαθητής μπορεί να εξηγήσει στους τίτλους του.
- Οι μαθητές μπορούν επίσης να προσεγγίσουν το ανήκειν μέσω κοινωνικών σχέσεων και δεσμών με διάφορες ομάδες ανθρώπων. Στα έργα και τους τίτλους τους, οι μαθητές μπορούν να απεικονίσουν για παράδειγμα, την οικογένεια ή τα μέλη της οικογένειάς τους, τους φίλους, κοινωνικά δίκτυα που σχετίζονται με τον ελεύθερο χρόνο ή τα χόμπι, ή το σχολείο. Οι κοινωνικές αντιλήψεις του ανήκειν είναι συνήθως ταυτόχρονα χωρικές, και συνδέονται με συγκεκριμένες τοποθεσίες.
- Στα έργα, οι μαθητές μπορούν να εξερευνήσουν το ανήκειν μέσα από την υλική κουλτούρα, απεικονίζοντας τα προσωπικά τους αντικείμενα και αντικείμενα μέσα από τα οποία αισθάνονται συνδεδεμένοι με μέρη και άλλους ανθρώπους. Αυτά τα σημαντικά αντικείμενα, όπως παιχνίδια, βιβλία ή το γραφείο ή κρεβάτι κάποιου, μπορούν να λειτουργούν ως σύμβολα του σπιτιού ως ένα ασφαλές και άνετο μέρος. Εκτός από τις χωρικές τοποθεσίες, τα αντικείμενα μπορεί να αντικατοπτρίζουν και τις κοινωνικές σχέσεις, όπως το να περνούν χρόνο με την οικογένεια, τα αδέρφια, τους φίλους ή τους συμμαθητές τους.
- Οι μαθητές μπορούν να διερευνήσουν την ιδέα του ανήκειν στα αντικείμενα, ως πολλαπλά και διατμηματικά, συμπεριλαμβανομένων ταυτόχρονων συνδέσεων με διάφορες τοποθεσίες και ομάδες ανθρώπων. Ακόμη και πολύ μικρά παιδιά είναι σε θέση να αντιληφθούν και να απεικονίσουν το ανήκειν ως ταυτόχρονα εμφανιζόμενο σε διαφορετικά βαθμιαία επίπεδα. Αυτά τα έργα και οι τίτλοι μπορεί να απεικονίζουν ταυτόχρονα για παράδειγμα, παιχνίδια μαθητών, μέλη της οικογένειας, το σπίτι τους, μια πινακίδα που δείχνει το όνομα της πόλης τους και μια εθνική σημαία.
- ☐ Το ανήκειν θεωρείται συνήθως ως θετικό χαρακτηριστικό και ως κάτι που μπορεί να επιτευχθεί. Οι μαθητές μπορούν επίσης να διερευνήσουν το ανήκειν μέσα από την ιδέα του να μην ανήκουν προσδιορίζοντας μέρη ή κοινωνικά δίκτυα στα οποία δεν ανήκουν και στα οποία αισθάνονται άβολα ή τους λείπει το σπίτι τους. Στα έργα και στους τίτλους τους, το μη-ανήκειν θεωρείται συνήθως ως μια κατάσταση που πρέπει να αποφεύγεται ή να διορθώνεται. Οι μαθητές μπορούν να αναγνωρίσουν από τις ιστορίες των πολιτισμικών κειμένων, ότι κάποιος βρίσκεται σε ένα μέρος όπου δεν ανήκει και διερευνούν πώς να τον κάνουν να νιώθει ότι ανήκει.

Οι διερευνήσεις του ανήκειν στα πολιτισμικά έργα, μπορεί να είναι τόσο αφηρημένες όσο και συγκεκριμένες: μια μορφή ενός σπιτιού μπορεί να απεικονίζει ένα σπίτι αλλά μπορεί ταυτόχρονα να λειτουργεί ως σύμβολο για ένα ασφαλές μέρος και κοινωνικό δίκτυο στο οποίο ο μαθητής λαμβάνει φροντίδα και άνεση. Το καθήκον του εκπαιδευτικού να στηρίξει την διερεύνηση του ανήκειν των μαθητών, είναι να κατανοήσει τους πολλαπλούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να γίνει

αισθητό το ανήκειν συνδεδεμένο με χώρους, μέρη, αντικείμενα και κοινωνικές σχέσεις

Παραδείγματα αντικειμένων από την συλλογή

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΓΙΑ ΜΕΝΑ;
Εμπνευσμένο από: Ο Μπαμπούνος
στο Φεγγάρι
Εύρος Ηλικίας: 8-11 ετών
Χώρα: Ισραήλ

Βασικά θέματα: Ενσυναίσθηση, Ανήκειν

ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ;

Το αντικείμενο ασχολείται με την έννοια του όρου σπίτι / σπίτι για τα παιδιά: επικεντρώθηκαν στο κτίριο, στα διαφορετικά δωμάτια, τι χαρακτηρίζει κάθε δωμάτιο.

ΣΠΙΤΙ, ΠΑΤΡΙΔΑ, ΑΝΗΚΕΙΝ
Εμπνευσμένο από: Ο Μπαμπούνος στο
Φεγγάρι
Εύρος Ηλικίας: 12-15 ετών
Χώρα: Γερμανία

Βασικά θέματα: Ενσυναίσθηση, Ανήκειν

ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ;

Οι μαθητές κλήθηκαν να δημιουργήσουν ένα τρισδιάστατο αντικείμενο που να αντιπροσωπεύει το σπίτι τους, εκφράζοντας την αίσθηση του ανήκειν.

«ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΠΙΤΙ;»

Εμπνευσμένο από: Ο Μπαμπούνος στο Φεγγάρι

Εύρος Ηλικίας: 4-7 ετών

Χώρα: Κύπρος

Βασικά θέματα: Ενσυναίσθηση, Ανήκειν

ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ;

Κάθε παιδί σχεδιάζει ένα κομμάτι του παζλ «Τί είναι για σένα το σπίτι; Πού ανήκεις;» Έπειτα ενώνουν τα κομμάτια τους και φτιάχνουν ένα πλήρες παζλ που σχηματίζει ένα σπίτι φτιάχνοντας έτσι τον ορισμό του τι σημαίνει ένα σπίτι; Το σπίτι είναι ένα μέρος για να παίζεις, να δουλεύεις, να κάνεις μπάνιο, να ζεσταίνεσαι, ένα μέρος που έχει αυλή, δέντρα και λουλούδια, είναι εκεί που γεννηθήκαμε, είμαστε ασφαλείς, εκείνοι που αγαπάς και σε αγαπούν είναι εκεί, όπου είναι οι γονείς μας, τα αδέρφια μας, τα ξαδέλφια μας, οι φίλοι μας, το γατάκι μας και ο σκύλος μας. Όπου νιώθουμε χαρούμενοι, έχουμε μια αγκαλιά, ένα χάδι, αγάπη, ένα ουράνιο τόξο, όπου είναι η καρδιά μας. Στο τέλος του μαθήματος, στα παιδιά δόθηκε χρόνος για να ολοκληρώσουν τη δουλειά τους, επειδή το ζήτησαν οι ίδιοι. Είπαν ότι το σπίτι είναι «όπου νιώθουμε να μας αγαπούν, χαρούμενοι, όπου αισθανόμαστε φιλικά και όπου μερικές φορές μπορούμε επίσης να νιώθουμε λυπημένοι, αλλά η οικογένεια και οι φίλοι μας είναι εκεί για να μας βοηθήσουν να αισθανθούμε ξανά χαρούμενοι».

Συνύπαρξη: Αποδοχή της Διαφορετικότητας		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελίδα
<u>Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture</u> Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	<i>ΑΞΙΕΣ: Αρ.2. Εκτιμώντας την πολιτισμική ποικιλομορφία</i>	26
	<i>ΣΤΑΣΕΙΣ 4. Διαφάνεια στην πολιτισμική ετερότητα</i>	29
	<i>ΣΤΑΣΕΙΣ: 5. Σεβασμός</i>	29
	<i>ΣΤΑΣΕΙΣ: 9. Ανοχή της ασάφειας</i>	32
	<i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: 14. Ευελιξία και προσαρμοστικότητα</i>	39
	<i>ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: 20B. Γνώση και κριτική κατανόηση του πολιτισμού, των πολιτισμών, των θρησκειών</i>	49
<u>OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools</u> OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιτότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	<i>ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: Ταυτότητα και ποικιλομορφία</i>	18
	<i>ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ: Εκτιμώντας την διαφορετικότητα</i>	20
<u>UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives</u> UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιτότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	<i>ΚΟΙΩΝΙΚΟ-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ 6. Διαφορά και σεβασμός στην ποικιλομορφία</i>	37

Συνύπαρξη: Ανθρώπινα Δικαιώματα		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελίδα
Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	ΑΞΙΕΣ: Αρ. 1. Εκτιμώντας την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα	25
	ΣΤΑΣΕΙΣ: 5 Σεβασμός	29
	ΣΤΑΣΕΙΣ: 6. Πολιτική σκέψη	30
	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: 20Α. Γνώση και κριτική κατανόηση της πολιτικής, του δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	48
OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιτότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: Ανθρώπινα δικαιώματα	17
	ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ: Σεβασμός για τους ανθρώπους και τα ανθρώπινα δικαιώματα	20
	ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ: Δέσμευση για κοινωνική δικαιοσύνη	20
UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιτότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	ΓΝΩΣΤΙΚΟ: 1. Τοπικά, εθνικά και παγκόσμια συστήματα και δομές	32
	ΓΝΩΣΤΙΚΟ 2. Ζητήματα που επηρεάζουν την αλληλεπίδραση και τη σύνδεση των κοινοτήτων σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο	33
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ 8. Ηθικά υπεύθυνη συμπεριφορά	39

Συνύπαρξη: Δημοκρατία		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελίδα
Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	<i>ΑΞΙΕΣ: Αρ. 3. Εκτιμώντας τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη, το δίκαιο, την ισότητα και το κράτος δικαίου</i>	27
	<i>ΣΤΑΣΕΙΣ: 6. Πολιτική σκέψη</i>	30
	<i>ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: 20Α. Γνώση και κριτική κατανόηση της πολιτικής, του δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων</i>	48
OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιτότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	<i>ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ: Δέσμευση για κοινωνική δικαιοσύνη</i>	20
UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιτότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	<i>ΓΝΩΣΤΙΚΟ: 1. Τοπικά, εθνικά και παγκόσμια συστήματα και δομές</i>	32
	<i>ΓΝΩΣΤΙΚΟ 2. Ζητήματα που επηρεάζουν την αλληλεπίδραση και τη σύνδεση των κοινοτήτων σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο</i>	33
	<i>ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ: 7. Ενέργειες που μπορούν να αναληφθούν μεμονωμένα και συλλογικά</i>	38
	<i>ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ: 9 Δέσμευση και ανάληψη δράσης</i>	40

Συνύπαρξη: Ισότητα		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελι δα
Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	<i>ΑΞΙΕΣ: Αρ. 3. Εκτιμώντας τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη, το δίκαιο, την ισότητα και το κράτος δικαίου</i>	27
	<i>ΣΤΑΣΕΙΣ: 5. Σεβασμός</i>	29
	<i>ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: 20B. Γνώση και κριτική κατανόηση του πολιτισμού, των πολιτισμών, των θρησκειών</i>	49
OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιτότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	<i>ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: Κοινωνική Δικαιοσύνη</i>	16
	<i>ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ: Δέσμευση για κοινωνική δικαιοσύνη</i>	20
UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιτότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	<i>ΓΝΩΣΤΙΚΟ: 3. Υποκείμενες παραδοχές και δυναμική ισχύος</i>	34

Συνύπαρξη: Αλληλεγγύη		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελίδα
Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	ΣΤΑΣΕΙΣ: 7. Ευθύνη	31
OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία		
UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ: 5. Διαφορετικές Κοινότητες που ανήκουν οι άνθρωποι και πως αυτές συνδέονται	36
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ: 7. Ατομικές και συλλογικές δράσεις	38

Παγκοσμιοποίηση		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελί δα
Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	ΣΤΑΣΕΙΣ: 6. Πολιτική σκέψη	30
	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: 20C. Γνώση και κριτική κατανόηση της ιστορίας, των μέσων ενημέρωσης, των οικονομιών, του περιβάλλοντος και της αειφορίας	50
OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιτότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: Παγκοσμιοποίηση και αλληλεξάρτηση	16
UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιτότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	ΓΝΩΣΤΙΚΟ: 1. Τοπικά, εθνικά και παγκόσμια συστήματα και δομές	32
	ΓΝΩΣΤΙΚΟ 2. Ζητήματα που επηρεάζουν την αλληλεπίδραση και τη σύνδεση των κοινοτήτων σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο	33
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ: 7. Ενέργειες που μπορούν να αναληφθούν μεμονωμένα και συλλογικά	38

Κοινωνική Ευθύνη: Αειφόρος Ανάπτυξη / Κλιματική Αλλαγή		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελί δα
Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	ΣΤΑΣΕΙΣ: 6. Πολιτική σκέψη	30
	ΣΤΑΣΕΙΣ: 7. Ευθύνη	31
	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: 20C. Γνώση και κριτική κατανόηση της ιστορίας, των μέσων ενημέρωσης, των οικονομιών, του περιβάλλοντος και της αειφορίας	50
OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιτότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: Βιώσιμη ανάπτυξη	16
	ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ: Ανησυχία για το περιβάλλον και δέσμευση για αειφόρο ανάπτυξη	21
UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιτότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	ΓΝΩΣΤΙΚΟ 2. Ζητήματα που επηρεάζουν την αλληλεπίδραση και τη σύνδεση των κοινοτήτων σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο	33
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ 8. Ηθικά υπεύθυνη συμπεριφορά	39

Κοινωνική Ευθύνη: Πολιτότητα		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελί δα
Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	ΑΞΙΕΣ: Αρ. 1. Εκτιμώντας την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα	25
	ΑΞΙΕΣ: Αρ. 3. Εκτιμώντας τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη, το δίκαιο, την ισότητα και το κράτος δικαίου	27
	ΣΤΑΣΕΙΣ: 6. Πολιτική σκέψη	30
	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: 20Α. Γνώση και κριτική κατανόηση της πολιτικής, του δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	48
	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: 20C. Γνώση και κριτική κατανόηση της ιστορίας, των μέσων ενημέρωσης, των οικονομιών, του περιβάλλοντος και της αειφορίας	50
OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιτότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ: Δέσμευση στην κοινωνική δικαιοσύνη και ισότητα	20
UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιτότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	ΓΝΩΣΤΙΚΟ: 1. Τοπικά, εθνικά και παγκόσμια συστήματα και δομές	32
	ΓΝΩΣΤΙΚΟ: 3. Υποκείμενες παραδοχές και δυναμική ισχύος	34
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ 8. Ηθικά υπεύθυνη συμπεριφορά	39

Κοινωνική Ευθύνη: Κοινωνική και Πολιτική Επάρκεια		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελί δα
Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	ΣΤΑΣΕΙΣ: 6. Πολιτική σκέψη	30
OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: Ισχύς και διακυβέρνηση	17
	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: Συνεργασία και επίλυση συγκρούσεων	19
UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	ΓΝΩΣΤΙΚΟ: 1. Τοπικά, εθνικά και παγκόσμια συστήματα και δομές	32
	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ: 4 Διαφορετικά επίπεδα ταυτότητας	35
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ: 7. Ενέργειες που μπορούν να αναληφθούν μεμονωμένα και συλλογικά	38
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ 8. Ηθικά υπεύθυνη συμπεριφορά	39
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ: 9. Δέσμευση και ανάληψη δράσης	40

Κοινωνική Ευθύνη: Ενεργός Συμμετοχή		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελί δα
Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	ΣΤΑΣΕΙΣ: 6. Πολιτική σκέψη	30
OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιτότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: Ισχύς και διακυβέρνηση	17
	ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ: Δέσμευση για συμμετοχή και ένταξη	21
UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιτότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ: 7. Ενέργειες που μπορούν να αναληφθούν μεμονωμένα και συλλογικά	38
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ 8. Ηθικά υπεύθυνη συμπεριφορά	39
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ: 9. Δέσμευση και ανάληψη δράσης	40

Κοινωνική Ευθύνη: Συνεργασία		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελί δα
Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	ΣΤΑΣΕΙΣ: 6. Πολιτική σκέψη	30
	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: 16. Δεξιότητες συνεργασίας	42
OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιτότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: Συνεργασία και επίλυση συγκρούσεων	19
UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιτότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ: 4 Διαφορετικά επίπεδα ταυτότητας	35
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ: 7. Ενέργειες που μπορούν να αναληφθούν μεμονωμένα και συλλογικά	38
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ 8. Ηθικά υπεύθυνη συμπεριφορά	39

Ανήκειν		
Πηγή Εγγράφου	Ενότητα/ες πηγής	Σελί δα
<u>Council of Europe Reference Framework for Competences in Democratic Culture</u> Συμβούλιο της Ευρώπης Πλαίσιο αναφοράς του για τις ικανότητες στον δημοκρατικό πολιτισμό	<i>ΑΞΙΕΣ: Αρ. 2. Εκτιμώντας την πολιτισμική ποικιλομορφία</i>	26
	<i>ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ: 20B. Γνώση και κριτική κατανόηση του πολιτισμού, των πολιτισμών, των θρησκειών</i>	49
<u>OXFAM Education for Global Citizenship: A Guide for Schools</u> OXFAM Εκπαίδευση για την παγκόσμια πολιτότητα: Ένας οδηγός για τα σχολεία	<i>ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ: Αίσθηση ταυτότητας και αυτοεκτίμησης</i>	20
<u>UNESCO Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives</u> UNESCO Παγκόσμια Εκπαίδευση Πολιτότητας: Θέματα και Μαθησιακοί Στόχοι,	<i>ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ: 4 Διαφορετικά επίπεδα ταυτότητας</i>	35
	<i>ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ: 5. Διαφορετικές κοινότητες στις οποίες ανήκουν οι άνθρωποι και πώς συνδέονται</i>	36
	<i>ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ 6. Διαφορά και σεβασμός της διαφορετικότητας</i>	37